

Persinformatie dinsdag 27 april 2010

WINNAARS DE TEGEL 2009

journalisten Argos, Beagle, Holland Doc Radio, Netwerk, Ondertussen in Nederland, Trouw, De Twentsche Courant Tubantia en ZEMBLA

Voor De Tegel, de hoogste waardering voor de beste journalistiek in 2009 waren in totaal 269 journalistieke producties, verdeeld over acht categorieën ingestuurd. De inzendingen voor Print en Televisie waren opnieuw van hoog niveau en voor Radio en Online was deze keer meer ingezonden. Daarnaast was de jury blij met het grotere aantal goede inzendingen van regionale en lokale media. Het jureren van deze vierde editie van De Tegel was nog moeilijker dan in voorgaande jaren. De jury moest vaak de kwaliteit vergelijken van producties die zich lastig met elkaar laten vergelijken. Zo kan 'nieuws' de verslaggeving zijn van een publieke gebeurtenis, maar ook het resultaat van het opdiepen van nieuwe feiten. En sommige producties zijn tot stand gekomen met een inzet van mensen en middelen, waarvan veel andere media slechts kunnen dromen. De jury was zich daarvan bewust en heeft - onder leiding van Jozias van Aartsen, burgemeester van Den Haag - naar eer en geweten die producties uitverkoren, die naar haar mening de grootste journalistieke kwaliteit hebben.

De volgende journalisten hebben vanavond in een uitverkochte kerkzaal van De Nieuwe Kerk te Den Haag in acht verschillende categorieën De Tegel 2009 gewonnen:

winnaars Print:

categorie Nieuws:

Lucien Baard, algemeen verslaggever *De Twentsche Courant Tubantia*, met een serie artikelen over de affaire Jansen Steur

categorie Achtergrond:

Laura van Baars, Wilma van Meteren, Onno Havermans en Cees van der Laan, redacteurs *Trouw*, met de serie 'Red het platteland'

winnaars Televisie:

categorie Nieuws:

Ton van der Ham, verslaggever/regisseur en Manon Blaas, programmamaker en adjunct-eindredacteur *ZEMBLA*, met 'De Q-koorts epidemie'

categorie Achtergrond:

Kees Vlaanderen, (eind)redacteur *HUMAN*, Huib Schoonhoven en Karen Kuiper, Schoonhoven Producties, met 'De kleine oorlog van boer Kok' (Ondertussen in Nederland)

winnaars Radio:

categorie Nieuws:

Suzan Borst en Irene Houthuijs, redacteurs *Argos*, met 'Corporatie in crisis: SGBB'

categorie Achtergrond:

Christine Steinhäuser, freelance journalist *Holland Doc Radio*, met 'Made in GDR'

winnaar Online:

diverse journalisten 'Beagle: In het kielzog van Darwin' (VPRO, Teleac, VRT), met het multimediale project <http://beagle.vpro.nl>

winnaar F.W. Sijthoff Tegel voor journalistiek talent:

Hans van der Steeg, verslaggever *Netwerk* (EO), met 'De Zeepfabriek'

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie over De Tegel 2009 of het Feest voor de Journalistiek kunt u contact opnemen met Frits van Exter, bestuurslid Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek, telefoon 06 534 75 116.

Bijlage 1: Juryrapporten
Bijlage 2: Juryleden De Tegel 2009
Bijlage 3: Doelstelling en initiatiefnemers De Tegel

Bijlage 1 Juryrapporten

Algemene juryobservaties

Hoe beoordeel je eigenlijk journalistieke kwaliteit? De reglementen van De Tegel bevatten een aantal criteria: vakmanschap, maatschappelijke relevantie, impact, actualiteit, toegankelijkheid... Het bood enige houvast bij het lezen, bekijken en beluisteren van de 269 inzendingen. Maar uit de gesprekken in de vakjury's en in de eindjury bleek dat de beoordeling vaak geen simpele optelsom is van scores per criterium. Het gaat erom wat je het zwaarst wilt laten wegen. De leden zijn bij het vaststellen van de nominaties en de uiteindelijke winnaars bij zichzelf en elkaar te rade gegaan: wat maakt de ene productie nu net iets beter dan de andere? Stemmingen waren soms nodig om tot een meerderheidsbesluit te komen. Alle leden schikten zich daar loyaal in, al was er soms enige droefenis over een persoonlijke favoriet die het net niet had gehaald.

Elke jury hoort te zeggen dat haar werk moeilijk was. Het is een doodoener. Maar wie de uiteindelijke lijst van genomineerden en winnaars ziet en beseft dat dit het topje van de ijsberg is, kan zich voorstellen dat het jureren bij deze vierde editie van De Tegel nog moeilijker was dan in voorgaande jaren. Vandaar dat er nu in alle categorieën ook het maximum van drie producties is genomineerd en er twee kandidaten voor de 'F.W. Sijthoff Tegel voor journalistiek talent' zijn. De inzendingen voor Print en Televisie waren opnieuw van hoog niveau. Voor Radio en Online Journalistiek was deze keer meer ingezonden. Bij Online Journalistiek ziet de jury, naar de klassieke maatstaven, veel inhoudelijk sterke inzendingen. Een belangrijk criterium is de mate waarin online media hun publiek er daadwerkelijk bij betrekken. Die unieke, kenmerkende mogelijkheid van internet zou vaker en beter benut mogen worden. De jury was ook blij met het grotere aantal goede inzendingen van regionale en lokale media. Hoeveel verschillende Tegels er ook zijn, de jury moest vaak de kwaliteit vergelijken van producties die zich lastig met elkaar laten vergelijken. Zo kan 'nieuws' de verslaggeving zijn van een publieke gebeurtenis, maar ook het resultaat van het opdiepen van nieuwe feiten. Het eerste lijkt makkelijker dan het tweede, maar is dat in de praktijk niet altijd. Lastiger is de vraag in hoeverre een jury rekening moet houden met omstandigheden: sommige producties zijn tot stand gekomen met een inzet van mensen en middelen, waarvan veel andere media slechts kunnen dromen. Media die de mogelijkheid hebben om meer te investeren in journalistiek kunnen logischerwijs vaker in aanmerking komen voor een Tegel. De jury was zich daarvan bewust en heeft naar eer en geweten die producties uitverkoren die naar haar mening de grootste journalistieke kwaliteit hebben.

Voor het eerst maakten dit jaar vier vroegere winnaars van De Tegel deel uit van de jury. Zij zaten in de vakjury's van andere mediumtypen dan waarvoor zij zelf werken. In de gezamenlijke eindjury hebben zij zich onthouden van stemmingen over inzendingen van het eigen medium.

Jozias van Aartsen

voorzitter eindjury De Tegel 2009

Hieronder worden per categorie de winnaars van De Tegel 2009 nader toegelicht:

winnaar Print – Nieuws:

Lucien Baard, algemeen verslaggever *De Twentsche Courant Tubantia*, met een serie artikelen over de affaire Jansen Steur

Stel, je hoort op middelbare leeftijd dat je Alzheimer hebt. Je richt je leven er zo goed als kan op in, je rouwt met familie om het slechte vooruitzicht en misschien denk je er zelfs wel eens aan om een einde aan je leven te maken omdat je toekomst zo somber is. En dan ineens, jaren later, blijkt je specialist een foute diagnose te hebben gesteld en word je gezond verklaard. Het overkwam een aantal patiënten van de neuroloog Ernst Jansen Steur, die jarenlang werkzaam was bij het Medisch Spectrum Twente. Hij heeft waarschijnlijk tientallen patiënten ten onrechte meegedeeld dat ze ongeneeslijk ziek waren. Daarnaast vervalste hij aanvraagformulieren voor de vergoeding van medicijnen om zo in zijn medicijnverslaving te voorzien. Tot 2004 kon hij in het Enschedese ziekenhuis zo zijn werk doen. En hoewel bekend was dat er affaires speelden en hij daarom gedwongen moest vertrekken, heeft het bestuur van het ziekenhuis het daar toen bij gelaten. Er lag wel een klacht bij het Medisch Tuchtcollege, maar door een schikking tussen het ziekenhuis en de patiënt bleef de zaak buiten de publiciteit. Hierdoor kon Jansen Steur zijn werk voortzetten, want de redacteur van *De Twentsche Courant Tubantia* trof hem aan in een privékliniek in Duitsland, waar hij gewoon weer als neuroloog aan het werk was. Dankzij de onthullingen in deze krant wordt Jansen Steur alsnog vervolgd voor mishandeling en valsheid in geschrifte. En wordt gekeken of het ziekenhuis mede verantwoordelijk kan worden gesteld voor de strafbare feiten waarvoor de dokter wordt vervolgd.

'Hoe is het in 's hemelsnaam mogelijk?', vraag je je af als je de verhalen leest die Lucien Baard hierover heeft geschreven. Het onderwerp, de vasthoudendheid waarmee hij dit nieuws heeft gevolgd en beschreven, de samenwerking met RTV Oost, maar zeker ook de speurtocht naar de arts nadat deze het ziekenhuis heeft verlaten, maken dit tot een heel bijzondere productie. De jury is onder de indruk van de grondigheid waarmee Lucien Baard alle feiten rond Jansen Steur heeft achterhaald en hem zelfs persoonlijk in Duitsland heeft opgespoord. Hiermee zijn nieuwe slachtoffers voorkomen. Met deze scoop verdient de productie over Jansen Steur De Tegel 2009 in de categorie Print Nieuws.

winnaar Print – Achtergrond:

Laura van Baars, Wilma van Meteren, Onno Havermans en Cees van der Laan, redacteurs *Trouw*, met de serie 'Red het platteland'

In een reeks van zes artikelen met als overkoepelende titel 'Red het platteland', schetsen Trouw-journalisten Laura van Baars, Wilma van Meteren, Onno Havermans en Cees van der Laan de gevolgen van de trek van bewoners uit het platteland. Het inwonertal in de Randstad en een aantal andere steden blijft toenemen en de rest van Nederland ontvolkt. Volgens prognoses van het CBS zal de bevolkingsgroei steeds onevenwichtiger verdeeld zijn; ze voorziet dat in 2050 driekwart van de bevolking in een stedelijk gebied woont en dat het platteland juist te maken krijgt met toenemende krimp. Trouw deed voor deze serie onderzoek naar de bevolkingsgroei tussen 2006 en 2025. De krimpontwikkeling is nu al merkbaar op de woningmarkt in de ontvolkende regio's, waar woningen langer te koop staan en de verkoopprijzen relatief laag zijn. De economische vitaliteit dreigt af te nemen; de bevolking vergrijs, de jeugd trekt weg, huizen staan leeg, er dreigen spookdorpen te ontstaan. De reportage over het Achterhoekse dorp Groenlo is een treffende illustratie hiervan. De lokale disco trekt steeds minder bezoekers, het winkelaanbod loopt terug, de scholen lopen leeg. Het vertrek van bierbrouwer Grolsch heeft zeker niet geholpen en daarnaast zijn er steeds minder echte boeren. Het Friese terpdorp Wierum loopt ook leeg en zag zijn bakker en zelfs de SRV-man vertrekken.

Soms zijn er van die achtergrondverhalen die niet zijn getriggerd door nieuws, maar die een sluipend proces genadeloos in beeld brengen. De serie 'Red het platteland' is hier een voorbeeld van. Dagblad *Trouw* signaleert een belangrijke trend en introduceert eveneens een nieuw begrip in de media, 'krimp', om deze beweging te benoemen. Wat de serie ver boven het gemiddelde doet uitstijgen, is dat er niet alleen wordt geschreven vanuit louter treurigheid, maar dat er ook oog is voor de positieve kanten van de leegloop. De reportages laten ook succesvolle initiatieven van gedreven bewoners zien: krimp biedt soms juist kansen.

Het belichten van de verschillende aspecten van deze trend levert een heel complete serie op, die dankzij mooie verhalen een groot verschijnsel in Nederland in kaart heeft gebracht. Met deze bijzondere en relevante serie artikelen verdienen de Trouw-journalisten de Tegel 2009 in de categorie Print Achtergrond.

winnaar Televisie – Nieuws:

Ton van der Ham, verslaggever/regisseur en Manon Blaas, programmamaker en adjunct-eindredacteur ZEMBLA, met 'De Q-koorts epidemie'

2009 was vooral het jaar van de Mexicaanse Griep. Iedereen sprak erover, iedereen berichtte erover. Tegelijkertijd woedde er nog een pandemie en greep een minstens zo bedreigend virus al sinds drie jaar om zich heen. In een veertig minuten durende uitzending zette de redactie van het tv-programma ZEMBLA alle informatie over de Q-koorts heel overtuigend op een rij: wat is hier aan de hand en waarom lijkt de overheid zoveel daadkracht bij de ene ziekte te tonen en zoveel minder bij de andere? Door grondige research over de Q-koorts werden alle feiten boven tafel gehaald en de tv-uitzending van ZEMBLA stak daarmee met kop en schouders boven andere uit. Vragen die velen bezig hielden en waarbij grote, uiteenlopende maatschappelijke belangen speelden, kwamen aan bod.

De jury was onder de indruk van de kwaliteit van de uitzending; de inhoud is sterk en de productie is met veel vakmanschap gemaakt. De huisarts uit het Brabantse Herpen, waar de eerste zieken werden gemeld, de directeur van het RIVM, een hoogleraar Medische Microbiologie, een Q-koortspatiënt, een geitenhouder, de directeur-generaal van het ministerie van Landbouw, alle belangrijke betrokkenen komen aan het woord.

Het lijkt er volgens ZEMBLA op dat in 2007 door de Gezondheidsdienst voor Dieren niet aan het RIVM en de GGD Brabant is doorgegeven dat er in Brabant besmette bedrijven waren. Ze hielden informatie achter omdat deze privacygevoelig was. Het Ministerie van Volksgezondheid gaf ook geen opdracht om besmette bedrijven op te sporen omdat ze zouden hopen dat het bij deze eenmalige uitbraak bleef. Maar in mei 2008 breidde het gebied zich uit en nam het aantal infecties enorm toe. Het werd snel duidelijk dat het veel forser zou worden dan in 2007. Terwijl de bacterie zich steeds verder verspreidde en het aantal besmette mensen toenam, werden er nog steeds geen bedrijven geruimd omdat er volgens minister Klink nog steeds geen sprake was van grote risico's voor de volksgezondheid.

Overtuigende sprekers van officiële instanties menen dat er in 2008 harder ingegrepen had moeten worden en dat het kabinet adequater had moeten reageren op de dreigende epidemie.

Het programma had grote impact. Dankzij de ZEMBLA-uitzending van 6 december stond naast de Mexicaanse griep ineens de Q-koorts op de kaart en werd daarna, mede door deze uitzending, door de ministers Verburg en Klink het besluit genomen om alle geiten te ruimen. De timing van de uitzending was perfect en hoewel er vaak en veel aandacht voor de Q-koorts in de media was, heeft ZEMBLA met afstand de grootste invloed gehad op de juiste beeldvorming. Met dit knappe speurwerk verdient de ZEMBLA-uitzending De Tegel voor de beste TV-uitzending van 2009 in de categorie Nieuws.

winnaar Televisie – Achtergrond:

Kees Vlaanderen, (eind)redacteur HUMAN, Huib Schoonhoven en Karen Kuiper, Schoonhoven Producties, met 'De kleine oorlog van boer Kok' (Ondertussen in Nederland)

'Je moet de strijd aangaan.' Dat lijkt het motto te zijn van Herman Kok, een kleine boer uit Hoogland en de hoofdpersoon van deze bijzondere film. Met zijn twee zonen Wim en Jos verzet hij zich tegen de oprukkende stad Amersfoort, die hun land wil annexeren, en tegen de 'kafkaëske' landbouwbureaucratie. Als pionier van de biologisch-dynamische veeteelt leeft boer Kok in harmonie met zijn vee en met zijn land. Hij houdt van zijn koeien en van zijn grasmat die al vijfendertig jaar oud is. Als in 1994 de nieuwe mestwet van kracht wordt, komt er een einde aan het harmonieuze bestaan van boer Kok en zijn gezin. Boeren mogen hun drijfmest niet meer over het land uitrijden. Het moet centimeters diep onder de grond worden geïnjecteerd om zo de uitstoot van ammoniak tegen te gaan. Boer Kok weigert echter zijn prachtige oude grasmat hieraan op te offeren. Tenslotte bevat zijn mest maar 30% van de ammoniak die gemiddeld gangbaar is. Hij gebruikt geen kunstmest en voert zijn koeien geen krachtvoer. Hij haalt de scherpste milieudoelstellingen met gemak. Maar regels zijn regels en die gelden ook voor boer Kok.

Houden Herman Kok en zijn zonen hun rug recht wanneer de politie hen het vuur aan de schenen legt en met groot machtsvertoon op het erf verschijnt om hun kippen te ruimen? Wanneer justitie hen veroordeelt en een van de zonen opsluit? Als de gemeente Amersfoort beslag wil leggen op hun land en de overheid hen het werken onmogelijk maakt? Kunnen zijn zonen het bedrijf uiteindelijk nog voortzetten?

Sinds 1995 volgden de makers Huib Schoonhoven, Karen Kuiper en Kees Vlaanderen deze familie in hun strijd tegen de regelgeving en daarmee is het achtergrondjournalistiek van het zuiverste water. Heel duidelijk en zichtbaar wordt hoe een boer in dit aangeharkte land vermalen kan worden door de bureaucratie en het tot iedere prijs handhaven van het principe regels-zijn-regels. Ontroerend en pakkend is het gevecht van boer Herman en dat van zijn zoons daartegen. En de wanhoop van zijn

doorgaans sterke vrouw. Er is veel televisie gemaakt over onderwerpen als de mestwet en de vogelgriep, maar in de context van dit persoonlijke verhaal krijgen die ontwikkelingen binnen het boerenleven een eigen dimensie. Met deze sfeervolle en mooi gemaakte documentaire, wint 'De Kleine Oorlog van Boer Kok' De Tegel 2009 in de categorie Televisie Achtergrond.

winnaar Radio – Nieuws:

Suzan Borst en Irene Houthuijs, redacteurs Argos, met 'Corporatie in crisis: SGBB'

Op 14 februari 2009 brengt het radioprogramma Argos, aan de hand van geheime geluidsopnames van een personeelsbijeenkomst, aan het licht dat woningcorporatie SGBB uit Hoofddorp financiële problemen heeft en op zoek is naar een kapitaalcrachtige fusiepartner. SGBB, een relatief kleine corporatie die zich speciaal richt op de doelgroep senioren, zou een deel van haar bezittingen willen verkopen. SGBB heeft op korte termijn 80 miljoen euro nodig, anders zou een faillissement dreigen. Het nieuws veroorzaakt tumult in de Nederlandse media, want in korte tijd is dit het derde geval van een woningcorporatie in de problemen. Eerder ging het mis bij het Amsterdamse Rochdale en de Rotterdamse corporatie Woonbron. Bestuurders die niet goed risico's kunnen inschatten, wilden toch eigen ondernemer spelen. Daardoor ging het keer op keer fout.

Tijdens de uitzending blijkt dat er al onderzoek wordt gedaan naar het functioneren van de Raad van Toezicht van SGBB en de verwachting is dat zij net als hun collega-bestuurders bij Rochdale en Woonbron, de eer aan zichzelf zullen houden.

De jury vond deze reportage uitstekend gemaakt. Hoewel de redactie van Argos het geheime bandje en wat vertrouwelijke correspondentie van een SGBB-werknemer in de brievenbus heeft gekregen, is er daarnaast goed onderzoek gedaan naar de problemen rond woningcorporaties, die sociale woningbouw niet meer hun belangrijkste prioriteit lijken te vinden.

De uitzending bevat een confrontatie met de interim-directeur van SGBB die niet de waarheid lijkt te spreken en geschokt reageert op de vragen. Zij weet van tevoren niet dat de interviewers alle details van de problemen al weten en ze komt gedurende het interview steeds meer in het nauw. Dat levert spannende radio op. Argos heeft, gezien het politieke debat over de rol van sociale woningcorporaties, met deze reportage een heel relevant onderwerp aangesneden.

winnaar Radio – Achtergrond:

Christine Steinhäuser, freelance journalist Holland Doc Radio, met 'Made in GDR'

De tekst 'Made in GDR' werd gedrukt op producten die de voormalige DDR, of de German Democratic Republic, naar het kapitalistische buitenland exporteerde. Eva, Tino en Katja zijn ook 'made in GDR': drie Oost Duitsers die om verschillende redenen naar Nederland zijn geëmigreerd om hier een nieuw bestaan op te bouwen.

Zij vertellen in deze radiodocumentaire heel openhartig over hun uiteenlopende ervaringen in de DDR en over de redenen waarom ze hun vaderland hebben verlaten. Eva werd gevangengenomen omdat ze posters had geplakt waarin werd opgeroepen om de terugkeer van de Oost Duitse zanger Wolf Bierman. Van Tino werd al vanaf zijn veertiende een Stasi-rapport bijgehouden en daarom kon hij niet gaan studeren. Katja was pas vijftien toen de Muur viel; haar vader werd treinconductor om een relatief vrij beroep te hebben. Radiomaakster Christine Steinhäuser, zelf van oorsprong Oost Duitse, tekende hun verhalen twintig jaar na de val van de Muur op. Het zijn beeldende, soms ontroerende en altijd heel levendige gesprekken die een persoonlijk licht werpen op het dagelijkse leven in de DDR-tijd. 'Das Leben der Anderen' op radio, noemde een jurylid deze bijzondere uitzending van Holland Doc. Net als de film, is 'Made in GDR' beklemmend, emotioneel en verbazingwekkend.

De hoofdpersonen uit de documentaire hebben een dubbele identiteit. Ze zijn natuurlijk Duits of in ieder geval 'Ossi'. Daarnaast spreken ze alle drie heel goed Nederlands en zijn ze door hun jarenlange verblijf hier ook echt Nederlands geworden. Vanuit het perspectief van Eva, Tino en Katja komt de geschiedenis van Oost Duitsland en de 'Wende-tijd' weer tot leven. Het is een leerzaam programma en een heel intrigerende reconstructie van een verleden dat doorwerkt. De emotie waarmee ze alledrie spreken over het moment dat de Muur viel maakt dit overduidelijk.

De jury was onder de indruk van de mooie, open gesprekken en de goed gekozen sprekers. Steinhäusers idee om Oost Duitsers te spreken die al lang in Nederland wonen is origineel en werkt. Alle sprekers vertellen unieke verhalen. De interviews zijn bovendien mooi geïntegreerd met muziekfragmenten en nieuwsberichten. Het is van het begin tot het einde boeiende radio en radiotechnisch gezien de meest originele inzending. Daarmee verdient 'Made in de GDR' De Tegel 2009 voor beste inzending in de categorie Radio Achtergrond.

winnaar Online:**diverse journalisten 'Beagle: In het kielzog van Darwin' (VPRO, Teleac, VRT), met het multimediale project <http://beagle.vpro.nl>**

In de negentiende eeuw voer Charles Darwin aan boord van het schip Beagle de wereld rond. Op die reis legde hij de basis voor zijn evolutietheorie 'On the Origin of Species', waarin hij als eerste wetenschapper duidelijk maakte dat de wereld niet in zes dagen was geschapen, maar dat er voortdurend evolutie plaatsvindt. In het Darwinjaar 2009 gingen tientallen wetenschappers en kunstenaars aan boord van de clipper Stad Amsterdam om de plaatsen waar Darwin onderzoek deed opnieuw te bezoeken.

'Beagle: In het kielzog van Darwin' is een multimediaal project van de VPRO, Teleac en de Vlaamse VRT, waarin ditmaal niet de vraag over de oorsprong der soorten centraal staat, maar hun toekomst. De wereldreis is 24 uur per dag te volgen op de website <http://beagle.vpro.nl> en via mobiele telefoon, waar je live kunt zien wat er gebeurt op de clipper Stad Amsterdam. Van Engeland naar Zuid-Amerika, van de Galapagos eilanden via Australië naar Zuid-Afrika: via 'Beagle live' valt te zien waar het schip zich bevindt en met welke windrichting de bemanning rekening moet houden. Bezoekers kunnen in gesprek komen met de makers, de clipper-crew en de wetenschappers aan boord. De site maakt optimaal gebruik van sociale media: Twitter-chats na afloop van de tv-uitzendingen en koppelingen met Facebook, Hyves, YouTube of Flickr.

De jury vond de vormgeving en interactie met het publiek van het Beagle-project met kop en schouders boven de rest van de inzendingen in de categorie Online uitsteken. De jury constateerde ook dat het Beagle-project één van de grootste projecten binnen de Nederlandse omroep is. Met een totale begroting van zo'n 12 miljoen euro zou het gevaar kunnen ontstaan dat de inzendingen zich niet in een gelijk speelveld bevinden. In zekere zin is dat ook zo. Maar de jury constateert ook dat er met veel geld ook slechte producties kunnen worden gemaakt, en daar is in het geval van de Beagle geen sprake van.

De jury vond het mooi te zien hoe bestaande bronnen als Twitter in de look & feel van de site zijn gemaakt, waardoor bezoekers in de wereld van de Beagle blijven. Ook was het goed dat de site niet als een ander massamedium naast radio en tv werd ingezet, maar echt als één-op-één communicatiemiddel, waardoor de kracht van het medium web optimaal wordt benut. De site is bovendien inhoudelijk zeer uitgebreid en bevat 35 televisieafleveringen, 100 audio-opnames, 300 video's waarvan 70 scheepsjournaals, 1.500 blogposts, 3.000 foto's, 150 auteurs en 7.000 reacties. Hiermee wint <http://beagle.vpro.nl> De Tegel 2009 in de categorie Online.

winnaar F.W. Sijthoff Tegel voor journalistiek talent:**Hans van der Steeg, verslaggever Netwerk (EO), met 'De Zeepfabriek'**

Programmamaker Hans van der Steeg heeft, ondersteund door bureauredacteur David Bonsink, voor EO Netwerk een driedelige serie gemaakt over de ondergang van de Amersfoortse zeepproducent Cosmara. In de vorm van een soapserie wordt het verhaal in beeld gebracht van de financiële crisis die veel Nederlanders in 2009 trof. Onder begeleiding van de nog steeds herkenbare muziek van de dramaserie 'De Fabriek' uit de 80er jaren, zien we introshots die een echte soapserie waardig zijn. En iedere aflevering eindigt met een heuse cliffhanger.

In beeld komen Hidayet en Ayte, machine operators, Yousra, laborante en Richard, productie leider. Zij worden in de serie gevolgd tijdens de laatste dagen van Cosmara en hun zoektocht naar een nieuwe baan. De zestigjarige Richard zorgt goed voor zijn mensen en met de woorden 'dat is echt een topper' probeert hij waar hij kan sollicitatiegesprekken voor hen te regelen. Het lukt hem om voor de van oorsprong Turkse Hidayet en Yousra een gesprek te regelen bij Remia. Helaas worden ze niet aangenomen en als kijker zie en voel je hoe stressvol het naderende einde van de zeepfabriek voor de laatst overgebleven medewerkers is. Want zonder baan kan Hidayet's gezin de hypotheek niet opbrengen en kan het schoolgeld voor haar kinderen niet worden betaald. Er zijn ook beelden van het afscheidsdiner van de overgebleven medewerkers, 'het galgemaal' zoals Richard het zelf noemt en waar hij mooie woorden spreekt: 'Aan alles komt een einde. Maar het heeft niet aan jullie gelegen, want jullie zijn allemaal toppers.' En dan is het echt de laatste dag van Cosmara. Aan het lief en leed aan de lopende band komt een einde. Gelukkig krijgen Hidayet en Yousra niet lang na de sluiting toch een baan en kan Richard met een gerust hart zijn fabriek leeghalen.

De jury was onder de indruk van de wijze waarop Hans van der Steeg met een originele en vindingrijke aanpak televisie met een hoog informatief en onderhoudend gehalte heeft weten te maken. De ondergang van een zeepfabriek is in beeld gebracht in de vorm van een soort realitysoap en illustreert zo op unieke wijze de economische crisis. De tv-maker was op de goede plek en portretteerde de juiste mensen, mede dankzij de research van bureauredacteur Bonsink. Bedrijfsleider Richard krijgt terecht een dragende rol in deze reportages. Door te kiezen voor het format van de

soapserie heeft Van der Steeg op een vernieuwende manier televisie gemaakt binnen de gevestigde orde van actualiteiten. Hiermee wint Hans van der Steeg De F.W. Sijthoff Tegel 2009 voor journalistiek talent.

Bijlage 2 Juryleden De Tegel 2009

Leden eindjury De Tegel 2009

- Jozias van Aartsen (juryvoorzitter), burgemeester Den Haag
- Cisca Dresselhuys, voormalig hoofdredacteur Opzij
- Channah Durlacher, winnaar De Tegel 2008 Televisie Achtergrond, redacteur EénVandaag
- Henk van Ess, onderzoeksjournalist en internet trainer/consultant
- Herman van Gelderen, projectmanager Afrika-redactie Radio Nederland Wereldomroep
- Miranda Grit, winnaar De Tegel 2006 Radio & Televisie Talent, algemeen verslaggever NCRV Netwerk
- Bertus Hendriks, voormalig hoofd Arabische afdeling Radio Nederland Wereldomroep
- Henk van Hoorn, voormalig hoofdredacteur NOS-radio
- Cees Labeur, voormalig programmamaker NCRV
- Paul Molenaar, online media specialist en investeerder
- Thijs Niemantsverdriet, winnaar De Tegel 2007 Talent, politiek verslaggever Vrij Nederland
- Judith Pennarts, winnaar De Tegel 2006 Radio & Televisie Achtergrond, verslaggever NOVA
- René van Zanten, voormalig directeur De Gelderlander, thans directeur communicatiebureau RavesteinZandbeek

Vakjury Print

- René van Zanten (voorzitter)
- Cisca Dresselhuys
- Judith Pennarts

Vakjury Televisie

- Cees Labeur (voorzitter)
- Herman van Gelderen
- Thijs Niemantsverdriet

Vakjury Radio

- Henk van Hoorn (voorzitter)
- Bertus Hendriks
- Channah Durlacher

Vakjury Online

- Henk van Ess (voorzitter)
- Paul Molenaar
- Miranda Grit

Bijlage 3 Doelstelling en initiatiefnemers De Tegel

Doelstelling De Tegel

Omwille van de kwaliteit van de journalistiek hebben de Nederlandse media de krachten gebundeld voor de Jaarprijzen voor de Journalistiek: De Tegel. Deze prijs, die de belangrijkste functies van de journalistiek onderstreept en aanstormend talent aanmoedigt, wordt met ingang van het voorjaar 2007 jaarlijks uitgereikt als bijzonder eerbetoon aan de makers van de beste journalistieke publicaties en producties.

De Tegel 2009 wordt toegekend aan de makers van de beste journalistieke nieuws- en achtergrondproducties in printmedia, op radio en televisie. Daarnaast wordt een Tegel voor Online journalistiek en de F.W. Sijthoff Tegel voor journalistiek talent uitgereikt.

De naam De Tegel is ontleend aan het bekende boek 'Tegels Lichten' (1972) van Henk Hofland.

Initiatiefnemers De Tegel

Initiatiefnemers zijn De Nederlandse Dagbladders, het Nederlands Genootschap van hoofdredacteuren, de Nederlandse Vereniging van Journalisten, NOS en RTL Nederland, verenigd in de Stichting Jaarprijzen voor de Journalistiek.